

การผลิตหญ้า

หญ้าที่ปลูกใช้ทำสนามมีหลายชนิด เช่น หญ้าขนน้อย หญ้าญี่ปุ่น หญ้ามาเลเซีย หญ้า เมอร์มิวดา และอื่น ๆ ซึ่งในการปลูกหญ้างดงกล่าวเหล่านี้ โดยทั่วไป การปฏิบัติจะคล้ายคลึงกัน มาก เพราะผลสุดท้ายที่ต้องการก็คือหญ้าที่เจริญเติบโตดีติดกันเป็นแผ่น เพื่อนำไปปูสนามหรือแยก ปลูกเป็นกระจุกได้ วิธีการปลูกหญ้านั้นจะพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ คอไปนี้

สถานที่ปลูก

สถานที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกหญ้าคือ ที่ ๆ มีพื้นที่ราบเรียบสม่ำเสมอเป็นผืนใหญ่ ๆ และ เป็นที่ ๆ น้ำไม่ท่วมถึง หรือ เป็นที่สามารถระบายน้ำออกได้ทันทั่วทั้งที่ ท้องนาที่ไม่ลุ่มจนเกินไปนัก เป็นที่ ๆ เหมาะแก่การนี้ แต่ถ้าที่ดินเป็นที่ลุ่มก็จำเป็นต้องขุดระบายน้ำและทำคันดินป้องกันน้ำท่วม สถานที่ ๆ กล่าวถึงนี้จะช่วยให้สามารถปลูกหญ้าจำหน่ายได้ตลอดปีเกี่ยวกับ เรื่องสถานที่ที่มีสิ่งสำคัญ ที่จะต้องคำนึงถึงอยู่อีก 3 ประการคือ ทำเล น้ำ และ เนื้อดิน

ก) ทำเล ทำเลที่เหมาะสมในการทำไร่หญ้านี้ไม่ควรจะอยู่ห่างจากตัวเมือง คืออยู่ ในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร จากเมืองหลวงหรือหัวเมืองสำคัญ เพราะเป็นการประหยัดค่าขนส่ง และสะดวกในการจำหน่าย แหล่งที่ปลูกหญ้าในเมืองไทยที่สำคัญมากในขณะนี้คือ ท้องที่อำเภอเนินบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ท้องที่นี้อยู่ในเขตชานเมือง การคมนาคมสะดวกมาก

ข) น้ำ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการทำไร่หญ้า หญ้าต้องการน้ำมาก แต่ต้อง เป็นน้ำที่สามารถควบคุมปริมาณได้ เพราะหญ้าต้องการน้ำชุ่มอยู่เสมอ แต่ไม่ใช่แบบน้ำท่วม เจ็บนอง อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจึงต้องพร้อมอยู่เสมอที่จะระบายน้ำออกได้ทันทีที่ฝนตกมากจนน้ำขัง

ค) เนื้อดิน เนื้อดินที่มีอาหารพืชสมบูรณ์ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ หญ้าชอบดินร่วนซุย หากเป็นดินเหนียวก็จำเป็นต้องปรับปรุงให้มีคุณภาพร่วนซุยด้วยการใส่อินทรีย์วัตถุเสียก่อน การเพิ่ม อินทรีย์วัตถุนี้ อาจจะทำด้วยวิธีให้ปุ๋ยพืชสดหรือใช้ปุ๋ยอินทรีย์มาใส่ก็ได้

การเตรียมดิน

การเตรียมดินปลูกหญ้ามีลำดับขั้นที่ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ปรับพื้นที่ให้ได้ระดับเรียบสม่ำเสมอ การปรับระดับที่นี้จะดีขึ้นอีกมากถ้าหากจะปรับที่ปลูกหญ้าให้มีลักษณะลาดเทเล็กน้อย โดยให้ลาดเทไปทางลำคลองหรือคูระบายน้ำออก
2. ระหว่างทำการปรับที่ จะต้องเก็บหน่อหญ้า วัชพืช เศษไม้ อิฐ หิน ฯลฯ ออกให้หมด ต้องเก็บเศษหญ้าหรือวัชพืชต่าง ๆ ให้หมดสิ้น ต้องยอมเหนื่อยยากเสียตั้งแต่ต้นเพราะถ้าปล่อยทิ้งออกขึ้นมาภายหลังจะทำให้ลำบากแก่การกำจัด และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากขึ้น
3. บดหรืออัด ด้วยลูกกลิ้งให้แน่นมากที่สุดที่จะแน่นได้ เพื่อป้องกันมิให้ดินยุบภายหลัง เศษไม้ เศษหญ้า ที่กล่าวข้างต้นมีส่วนทำให้ดินยุบ เป็นหลุม เป็นบ่อภายหลัง ด้วยเหมือนกัน หากปล่อยให้มี เศษหญ้า เศษไม้ เหล่านี้ค้างอยู่ เมื่อมีการพุ่มเปียกก็จะยุบตัวทำให้ดินชั้นบนยุบตามไปด้วย แล้วก็จะเป็นแอ่ง เล็กแอ่งน้อย น้ำขัง เป็นเหตุให้หญ้าเน่าตายเป็นหย่อม ๆ และเป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้รถตัดหญ้าซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ภายหลัง อีกทั้งยังทำให้เศษหญ้าออกขายลำบากมากขึ้นด้วย
4. นำเลนมาถม เหนือบริเวณที่เตรียมไว้นี้ให้ทั่ว และสูงประมาณ 2 เซนติเมตร แล้วปาดหน้าเลนให้เรียบเสมอกัน จะเป็นการดียิ่งขึ้น ถ้าหากจะลงทุนถมด้วยทรายหรือสิ่งอื่นที่ทำให้ดินร่วนซุย เช่น ชี้เท้าแกลบหรือชี้เสื่อลงไปประมาณ 1 ชั่วโมงก่อนถมเลน เพราะจะทำให้รากหญ้าเดินสะดวกและง่ายต่อการแชะ แต่ก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูงขึ้น

วิธีปลูก

การปลูกหญ้าอาจทำได้ 2 วิธี คือปลูกด้วยเมล็ดวิธีหนึ่ง และปลูกด้วยต้นอีกวิธีหนึ่ง

1. การปลูกหญ้าด้วยเมล็ด วิธีนี้ยังไม่มีการผลิตหรือปลูกเพื่อทำสนามหญ้า และไม่มีการจำหน่ายหญ้าที่ปลูกโดยใช้เมล็ด โดยปกติ เมล็ดหญ้าได้จากการสั่งซื้อชนิดที่บรรจุกระป๋องจากต่างประเทศ วิธีนี้ทำได้โดยการหว่านเมล็ดหญ้าที่ต้องการปลูกลงในที่ ๆ เตรียมไว้ (ใช้ดินร่วนแทนเลนแล้วรดน้ำให้ชุ่ม เสียก่อน) เมล็ดหญ้าที่ใช้ควรเป็นเมล็ดที่ใหม่มีอัตรา การงอกสูง เนื่องจาก เมล็ดหญ้ามียุบขนาด เล็กและเบา ดังนั้นก่อนหว่านจึงควรผสมทรายละเอียดหรือชี้เสื่อหรือชี้เท้าแกลบที่ขึ้นให้ทั่ว เสียก่อน เมล็ดหญ้าจะได้กระจายทั่วแปลงอย่างสม่ำเสมอ ความยุ่งยาก

อีกอย่างของการปลูกหญ้าด้วย เมล็ดก็คือ ปัญหาเรื่องวัชพืชที่มักจะงอกขึ้นมาในแปลงหญ้า เพราะ เมล็ดวัชพืช เหล่านั้นติดมากับดินและยากต่อการกำจัดให้หมดสิ้นไป เฉพาะอย่างยิ่งในการทำไร่ หญ้าขนาดใหญ่ ดังนั้นวิธีนี้จึงไม่นิยมปลูกหญ้าเพื่อการค้า

2. การปลูกหญ้าด้วยต้น การปลูกหญ้าด้วยต้นวิธีนี้เป็นที่นิยมกัน วิธีการคือนำเอาหญ้า พันธุ์ที่ต้องการมาแยกต้นออกจากกันแล้วนำไปปลูกบน เลนที่เตรียม เอาไว้ โดยแยกกอหรือกระจุกหญ้า ออกมา หญ้าพันธุ์ที่จะนำมาปลูกขยายปริมาณนี้ควร เป็นหญ้าที่ชะมาใหม่ ๆ แต่ถ้าจำเป็นจะต้องให้ หญ้าพันธุ์ที่ชะมานานจนใบ เหลืองบ้างแล้วก็ยังพอใช้ได้ ข้อสำคัญก็คืออย่าใช้หญ้าที่แห้งตายแล้ว

การกระจายกอหญ้าจะทำได้ง่ายขึ้นด้วยวิธีนำเอาแผ่นหญ้าไปแช่น้ำ เพื่อล้าง เอาดิน เก่า ที่ติดมากับรากหญ้าออกให้หมดวิธีหนึ่ง และอีกวิธีหนึ่งก็คือการทรายแผ่นหญ้าเอารากขึ้นข้างบนแล้ว ฉีดน้ำลงไปแรง ๆ ที่รากหญ้า แล้วสลัดเอาดินออก ต่อจากนั้นก็นำเอาหญ้าเหล่านี้มาแยกออกจากกัน แล้วจึงนำไปปลูกในแปลงต่อไป

น้ำที่ใช้ฉีดเพื่อล้างรากหญ้านี้ไม่จำเป็นจะต้องใสสะอาดก็ได้ เพราะต้องการ เพียง เป็น เครื่องชะล้างดินออกจากรากหญ้าเท่านั้น น้ำจะขุ่นไปบ้างก็ไม่เป็นไร สิ่งที่สำคัญมากที่สุดก็คือ กำลัง แรงของน้ำที่ใช้ฉีดต้องค่อนข้างแรงมากสักหน่อย ชาวไร่หญ้าโดยทั่วไปนิยมใช้เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก สูบน้ำในคูข้างแปลงมาฉีดล้างหญ้าดังกล่าว

การปลูกหญ้า ให้กระทำโดยนำเอาต้นหญ้าไปวาง เรียงบน เลนแล้วกดส่วนรากและส่วน แขนง "ไหล" ให้จมลงในเลนแต่เพียงเบา ๆ ระวังอย่าให้ส่วนอื่น ๆ เฉพาะอย่างยิ่งส่วนยอดจม เลน การปลูกหญ้านี้ควรจะนั่งปลูก เรียงกัน เป็นแถวหน้ากระดานและปลูกทยอยหลัง

ระหว่างปลูกหญ้า ผู้ปลูกควรเกลี่ย เลนซึ่งจะเกิด เป็นหลุม เป็นบ่อจากรอยเท้าของผู้ปลูก ด้วย จำนวนหญ้าพันธุ์ที่ใช้ปลูกนั้นโดยทั่วไปจะใช้หญ้า 100 ตารางวา นำไปปลูกได้ 1 ไร่หรืออัตรา ส่วน 1:4 จะปลูกให้ถี่หรือห่างมากน้อยเท่าไรก็ได้สุดแต่ความประสงค์ คือถ้าปลูกชิดกันมากหญ้าก็จะ ขึ้นขยายเต็มแปลงเร็ว แต่ก็ต้องใช้หญ้าพันธุ์จำนวนมากหน่อย ถ้าปลูกห่างก็สิ้น เปลืองหญ้าพันธุ์น้อยลง แต่กว่าหญ้าจะขึ้นแผ่ขยาย เต็มแปลงก็กิน เวลานานกว่า

การค่น้ำและการอัดดิน

เมื่อปลูก เสร็จทั้งแปลงแล้ว ให้ปล่อยทิ้งไว้เช่นนั้นจนกว่า เลนจะแห้งหมาด ๆ ประมาณ 4-5 วัน หลังจากวันปลูก จึงเริ่มค่น้ำครั้งแรก ระยะ 4-5 วันแรกนี้รากหญ้าจะเริ่มเจริญและเกาะ

ภาพที่ 1
การปลูกหญ้า

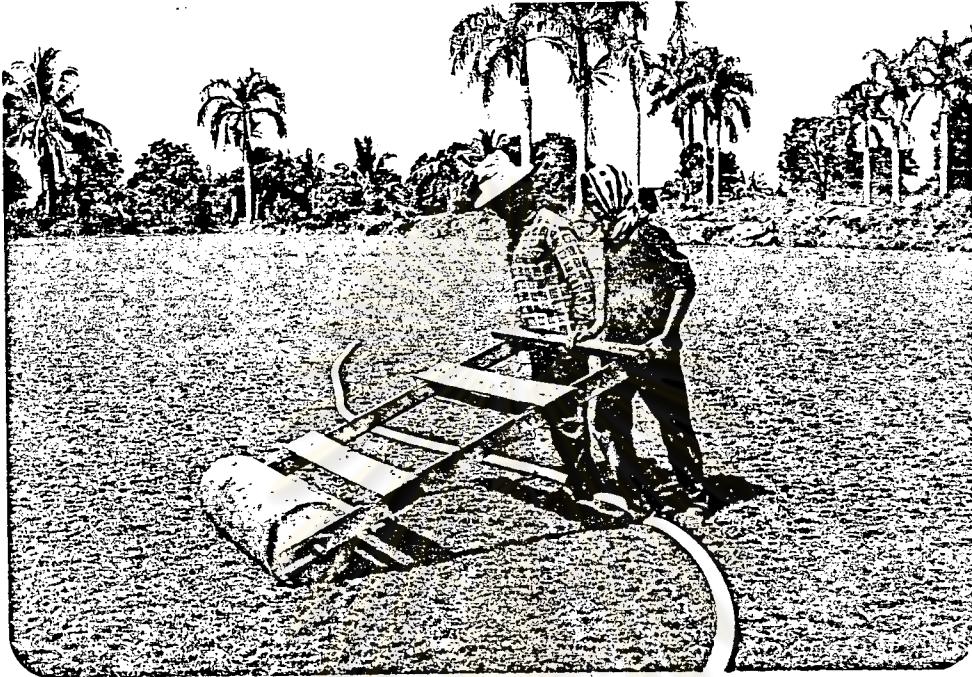
ภาพที่ 2
การรดน้ำ

ภาพที่ 3

การอัดดิน

ภาพที่ 4

การตัดหญ้า

ดินแล้วแต่ถ้าเป็นการปลูกหญ้าในฤดูฝน อาจจะไม่รดน้ำเลยก็ได้ การที่จะรดน้ำหญ้าปลูกใหม่เมื่อไรหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศจากหน้าดินในแปลงหญ้าเป็นเกณฑ์ ถ้าหน้าดินเริ่มแห้งและแตกกระแวงก็ให้เริ่มรดน้ำได้ น้ำที่รดหญ้านั้นท่านต้องรดให้มากจนชุ่มและทั่วถึงกันทั้งแปลง ต้องคอยหมั่นให้น้ำหญ้าปลูกใหม่อยู่เสมอ จนกว่าจะสังเกตเห็นว่าหญ้าตั้งตัวได้คือ เริ่มผลิตใบและยอดใหม่ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกต่อการปฏิบัติในไร่แล้วอัคดินให้แน่นอีกครั้งด้วยการใช้ลูกกลิ้งบดทับจนกว่าดินนั้นจะเรียบ

การที่ต้องบดทับดินอีกครั้ง ก็เนื่องจากผิวดินบนซึ่งเกิดจาก เลนที่ถมเอาไว้สำหรับปลูกหญ้าจะยังคง เป็นคลื่น เป็นลอนระหว่างหนึ่งปลูก และก็จะเป็นจุด เริ่มต้นของการเน่าเป็นหย่อม ๆ จึงจำเป็นต้องปรับทำให้เรียบที่สุด การลากหรือ เข็นลูกกลิ้งนี้จะต้องทำอยู่ เสมออย่างน้อย 15 วันครั้ง เพื่อเวลาแะหญ้าขยายดินจะได้ไม่แตกและรากหญ้าจะ เกาะตัวแน่นขึ้น การใช้ลูกกลิ้งอัคดินในแปลงจะไม่ เป็นอันตรายต่อต้นหญ้าหรือ เกรงว่าหญ้าจะตาย

การใส่ปุ๋ย

นอกจากปุ๋ยอินทรีย์ที่ควร จะใส่ในตอนแรกขณะ เตรียมดินแล้วอินทรีย์วัตถุจาก เลนก็เป็นปุ๋ยอย่างดีด้วยเหมือนกัน แต่กระนั้นก็ยัง ไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการปลูกหญ้าขยาย จึงควรเร่ง ความเจริญเติบโตของหญ้าด้วยการใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นด้วย ปุ๋ยที่ใช้ในการทำไร่หญ้านิยมใช้ปุ๋ยนาทั่วไป เพื่อช่วยในการเร่งรากและเร่งลำต้นในระยะแรก ๆ คือ เมื่อปลูกหญ้าได้ 15 วันแล้ว ในอัตราประมาณ 45 กก.ต่อไร่ ครั้งที่สองควรใช้ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ซึ่งสามารถจะให้ธาตุไนโตรเจนได้ 20 เปอร์เซ็นต์ ครั้งที่สามก่อนแะหญ้าขยายประมาณ 7 วัน ควรใช้ปุ๋ยยูเรีย ซึ่งสามารถจะให้ธาตุไนโตรเจนได้ถึง 46 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเร่งความเจริญเติบโตทางใบและต้นให้อวบ เปล่งปลั่ง และช่วยให้ใบหญ้ามีสีเขียว เข้มขึ้นมองแล้วน่าซื้อ การใช้ปุ๋ยยูเรียมนี้ไม่ควรใช้มากนัก เพราะจะทำให้ใบหญ้าไหม้ได้

การใส่ปุ๋ยดังกล่าว ควรใช้วิธีหว่านปุ๋ยก่อนรดน้ำ ผู้ปลูกหญ้าจำหน่ายบางคนก็นิยมรดน้ำให้แฉะก่อนหว่านปุ๋ยในตอนเช้าแล้วรดน้ำตามอีกครั้งในตอนเย็น เพื่อละลายปุ๋ยที่อาจตกค้างอยู่บนใบหญ้าให้หมดไปจริง ๆ การรดน้ำตามหลังปุ๋ยนี้จำเป็นมากที่สุด ในกรณีที่ใช้ปุ๋ยยูเรีย ในครั้งสุดท้าย

การกำจัดวัชพืช

หากสามารถเก็บคอหญ้า เศษหญ้า หรือวัชพืชได้สะอาดหมดจดในระหว่างเตรียมดินครั้งแรก วัชพืชก็แทบจะไม่มีขึ้นแซมมาเลย การกำจัดวัชพืชที่อาจหลงหลงคาติดมากับพันธุ์หญ้าระหว่างปลูกหรือที่ติดมากับน้ำก็ไม่สู้จะมีมากนัก แต่ถ้าหากการเตรียมดินเป็นไปอย่างกระชั้นชิด วัชพืชหรือทำไม่เรียบร้อยวัชพืชจะเกิดขึ้นอย่างมากมาย เฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างที่หญ้าปลูกใหม่ยังไม่ทันเจริญแผ่ขยายเต็มที่ การกำจัดวัชพืชอาจทำได้โดยวิธีถอนทำลายตั้งแต่เพิ่งขึ้นมาอ่อน ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ค่อยเมื่อหญ้าแผ่แน่นเต็มที่แล้ววัชพืชอื่นก็จะปกคลุมหรือถูกกำจัดด้วยหญ้าที่ปลูกนั่นเอง

ในกรณีที่มีวัชพืชขึ้นมามากมายจนเกินกำลังที่จะถอนได้หมดก็อาจจะกำจัดได้โดยใช้ยาฆ่าวัชพืชหรือยาฆ่าหญ้าชนิดอื่น ๆ การใช้สารเคมีดังกล่าวเหล่านี้เพื่อกำจัดวัชพืช จำเป็นที่จะต้องทศน้ำให้ท่วมยอดหญ้าเสียก่อนให้เหลือแต่ใบและยอดของวัชพืชที่ขึ้นแซมเท่านั้น แล้วจึงผสมยากำจัดวัชพืชดังกล่าวฉีดพ่นลงไป หลังจากนั้นแล้ว 2 ชั่วโมงจะต้องรีบระบายน้ำออกทันที มิฉะนั้นหญ้าที่ปลูกจะได้รับอันตรายจากน้ำท่วม ในการฉีดยากำจัดวัชพืชนี้หญ้าที่ปลูกอาจถูกยาไปด้วยจะทำให้หญ้าเหลือง เน่าไปบ้างแต่ก็ไม่ต้องตกใจเพราะประมาณ 15 วันต่อมาหญ้าก็จะกลับฟื้นเขียวขึ้นมาได้อีก

การเก็บเกี่ยว

1. ฤดูปลูก

การทำไร่หญ้าในประเทศไทยอาจจะทำได้ตลอดปี เพราะดินฟ้าอากาศอำนวยการทำไร่หญ้า ในขณะนี้ปัญหาทางด้านการผลิตที่สำคัญที่สุด คือ เรื่องน้ำท่วม ถ้าหากสามารถหาที่ น้ำไม่ท่วม และมีน้ำสำหรับรดหญ้าได้เพียงพอตลอดปีก็สามารถทำไร่หญ้าได้

2. อายุ

หญ้าทุกชนิดจะขึ้นเต็มแปลง และแน่นพร้อมที่จะชะขายได้เมื่อมีอายุประมาณ 45-46 วันสุดแต่ความถี่หรือห่างของระยะที่ปลูก โดยเฉลี่ยแล้วชาวไร่หญ้าจะสามารถปลูกหญ้าจำหน่ายได้ปีละ 5-6 รุ่นในเนื้อที่แปลงเดียวกัน ทั้งนี้ก็ต้องดูสภาพของหญ้าปลูกเป็นเกณฑ์ จะปล่อยให้หญ้าเจริญเติบโตต่อไปในแปลงอีกนานเท่าไรก็ได้ ไม่มีขีดจำกัดในเรื่องความแก่ของหญ้าเพราะ

ใบที่แก่ตายก็จะแห้งร่วงหล่น เป็นปุ๋ยไป ที่แตกยอดอ่อนขึ้นมาใหม่ก็จะเจริญเติบโตขึ้นมาแทนที่ ปัญหาของเรื่องอายุจึงขึ้นอยู่กับกาณ์จำหน่ายมากกว่าเรื่องอื่น หากต้องการเร็วก็ควรปลูกถี่ ซึ่งจะ ทำให้สามารถแซะหญ้าขายได้ เมื่อประมาณอายุ 45 วัน เพราะอายุเท่านี้หญ้าทั้งแปลงก็เกาะตัว กันแน่นพอสมควรแล้ว อย่างไรก็ตาม ไม่ควรจะปล่อยให้หญ้าให้ค้างแปลงเอาไว้ยาวนานเกิน 60 วัน เพราะเมื่อหญ้าแน่นพอแล้วถ้ามีการตัดเข้าไปเพียง 1 วันก็จะเสียทั้งเวลา ค่าใช้จ่าย และขาด รายได้ไปโดยเปล่าประโยชน์

3. การแซะหญ้า

เมื่อหญ้าขึ้นแน่น เต็มที่หรือก่อนจะถึงกำหนดแซะหญ้าจำหน่ายประมาณ 10 วัน ควรจะตัดหญ้าให้เรียบร้อยสม่ำเสมอเสียก่อน หลังจากตัดหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว 3 วันควรใส่ ปุ๋ยเร่งใบประเภทปุ๋ยแอมโมเนียซัลเฟตหรือปุ๋ยยูเรีย เพื่อจะได้ช่วยให้หญ้าผลิใบใหม่และ เป็น การเร่งสีของใบหญ้าให้เขียวจัดเป็นพิเศษยิ่งขึ้นด้วย เมื่อใส่ปุ๋ยเร่งใบเสร็จเรียบร้อยแล้วควร รอเอาไว้อีกประมาณ 7 วันจึงทำการแซะขาย ระหว่าง 7 วันสุดท้ายนี้ต้องรดน้ำให้ดินชุ่มอยู่ ตลอดเวลาอย่าปล่อยให้ดินแห้งเป็นอันขาด เพราะถ้าดินแห้งจะทำให้ลำบากต่อการแซะ มีหน้าช้า ดินจะร่วนหลุดออกมา หญ้าที่แซะได้ก็จะไม่ติดกันเป็นแผ่นและจะทำให้หญ้าตายง่ายด้วย วิธีแซะหญ้า ทำได้ดังนี้ คือ

3.1 กำหนดปริมาณหญ้าที่จะแซะให้ทราบแน่นอนเสียก่อน โดยพิจารณาถึงความ ต้องการของตลาดรับซื้อ จากนั้นรดน้ำให้ชุ่มเป็นพิเศษในบริเวณที่กำหนดนั้น ควรเริ่มต้นแซะจาก มุมใดมุมหนึ่งเรื่อยไปที่ละตอน และไม่ควรรัดหญ้าเกินจำนวนที่ต้องการของแต่ละครั้ง เพราะการ เก็บรักษาหญ้าไว้ในแปลงตาม เดิมนั้นดีกว่าที่จะแซะออกไป เก็บไว้ที่อื่น

3.2 ใช้ไม้บรรทัดขนาดใหญ่ทาบลงไปบนหญ้าให้ได้มุมฉากกับขอบแปลงแล้วกด มีดตัดหญ้าให้แนบติดขอบไม้บรรทัดดันมีดไปข้างหน้าทำนองเดียวกับขีด เส้นตรงในสมุดให้ยาวตาม ความต้องการ เส้นที่สองให้ขนานห่างจากเส้นแรก 1 เมตร เส้นต่อ ๆ ไปก็ให้ขนานห่างกัน 1 เมตรเช่นเดียวกัน เมื่อครบตามความต้องการแล้วก็ให้ตัด เส้นขวางตั้งฉากกับเส้นที่ติดไว้แล้วนี้ ตัดเส้นขนานนี้ให้ขนานกันทุก เส้นโดยมีระยะห่างกัน 50 เซนติเมตร ก็จะทำได้สามารถตัดหญ้า ออกเป็นแผ่น ๆ สีเหลี่ยมผืนผ้ากว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 1 เมตร

3.3 ใช้ฟลั่วแซะแผ่นหญ้านี้โดยดันให้ปลายฟลั่วลึกลงไปใต้ผิวดินประมาณ 1-2 เซนติเมตร แซะให้เต็มหน้าตัดเสียก่อนแล้วจึงค่อยงัดหรือลอกหญ้าออกทีละแผ่น ใช้ค้ำฟลั่วเข้า

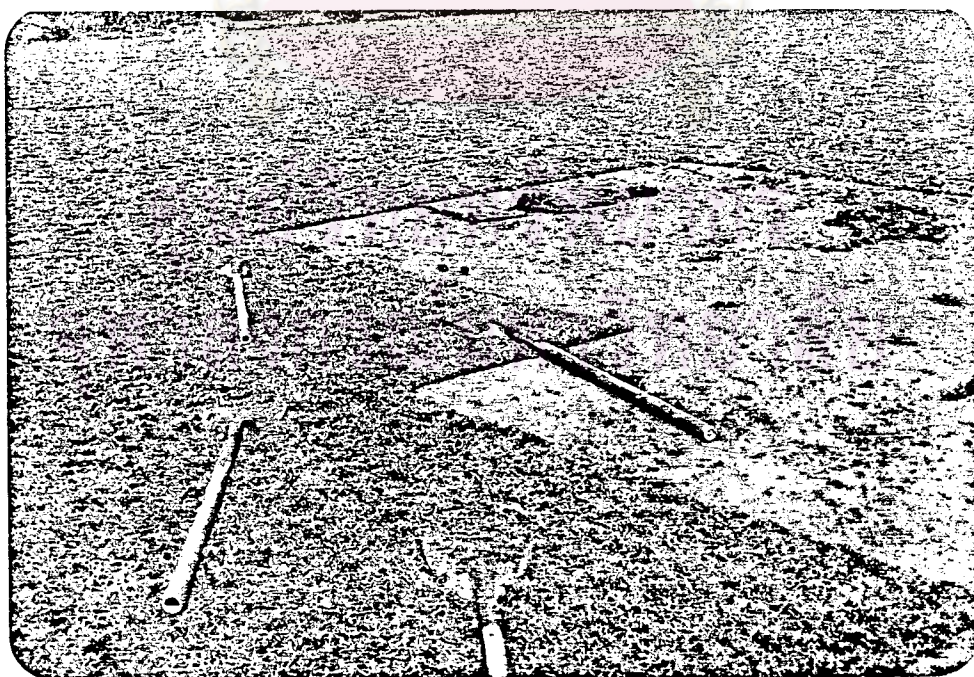
ภาพที่ 5

การชะหญา

ภาพที่ 6

สภาพดินที่ชะหญาไปแล้วพื้นแน่นมาก

013419

i 17409A 69

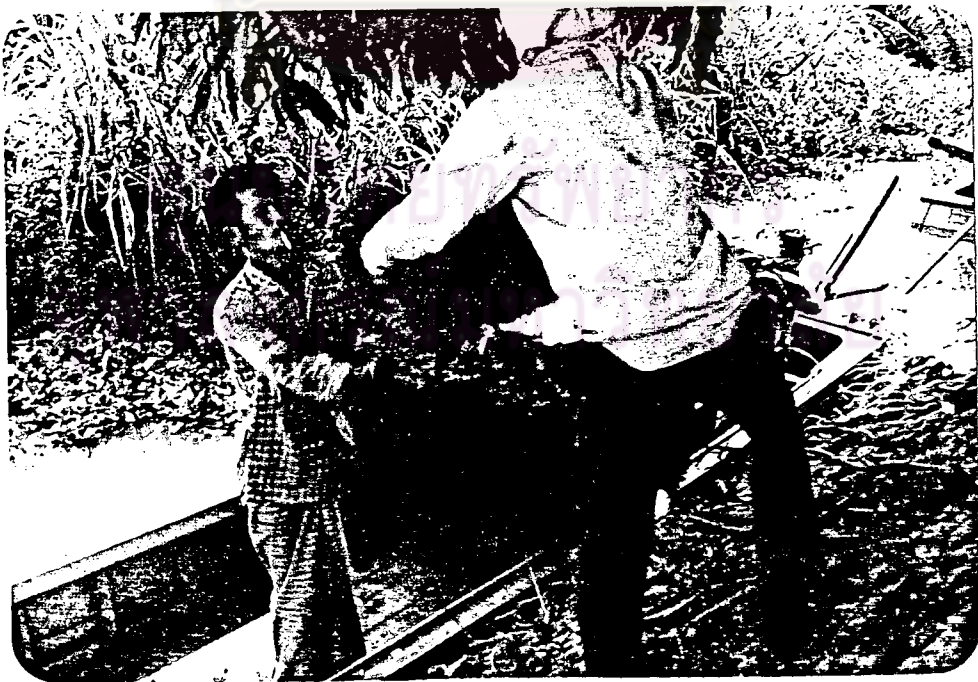
ภาพที่ 7

อ้อมหญ้าที่แชะแล้วจะไปใส่เรือหางยาว

ภาพที่ 8

ลำเลียงหญ้าใส่เรือหางยาวเพื่อนำไปส่งที่ท่าขึ้นหญ้า

ช่วยในขณะจัดหรือลอกแผ่นหญ้าที่แชะไว้เรียบร้อยแล้วเสร็จแล้วจึงนำแผ่นหญ้าที่ติดเรียบร้อยแล้วมาเรียงซ้อนให้เป็นระเบียบ โดยคนที่มารีบจ้างแชะจะแบกใส่เรือหางยาว และบรรทุกเอาหญ้าไปเรียงให้คนขายที่ทำขึ้นหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยคิดค่าบริการจากพ่อค้าส่งที่ทำขึ้นหญ้าทั้งหมด ตารางเมตรละ 2 บาท

พันธุ์หญ้า

หญ้าที่ใช้ปลูกจำหน่ายในประเทศไทยขณะนี้มีอยู่ 4 ชนิดด้วยกัน หญ้าแต่ละชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกันทั้งในด้านความคงทน สวยงามและความเจริญเติบโต ซึ่งมีชนิดดังนี้

1. หญ้านวลน้อย (Zoysia Metrella)
2. หญ้าญี่ปุ่น (Zoysia Japonica)
3. หญ้ามาเลเซีย (Axonopus Compressus)
4. หญ้าเบอร์มิวดา (Tifgreen Burmuda)

1. หญ้านวลน้อย (Zoysia Metrella) หญ้าชนิดนี้ลำต้นเดี่ยว แผ่ขยายรอบตัวด้วย "ไหล" แต่ละข้อของไหลเมื่อเจริญเต็มที่แล้วก็ออกรากชุดใหม่ เป็นตัวเป็นกอใหม่ขึ้นมาอีกใบของหญ้านวลน้อยมีลักษณะคล้ายใบหอก กว้างประมาณ 1-2 เซนติเมตร ทั้งลำต้นและใบของหญ้านวลน้อยแข็งและหนา สีเขียวแก่ทั้งตัวใบและกาบใบ เมื่อเจริญเต็มที่รากจะเกาะก่ายกัน ลักษณะสอดสานกันแน่น หญ้านวลน้อยเจริญเติบโตเร็ว ดูแลรักษาง่าย ชอบขึ้นในที่กลางแจ้ง แดดจัด ทนแล้ง และทนทานต่อการเหยียบย่ำ จึงเหมาะสำหรับปลูกในสนามที่อนุญาตให้คนเดินเล่นไปมาได้ตลอดเวลา หรือสนามกีฬากลางแจ้ง เช่น สนามฟุตบอล เป็นต้น การปลูกหญ้านวลน้อยเพื่อทำสนามใด ๆ ก็ดีจำเป็นต้องตัดแต่งให้สวยงามอยู่เสมอ

2. หญ้าญี่ปุ่น (Zoysia Japonica) หญ้าชนิดนี้แตกต่างกับหญ้านวลน้อยก็ตรงที่ลักษณะใบ เพราะหญ้าญี่ปุ่นมีลักษณะใบยาวกว่าใบหญ้านวลน้อยมาก ทั้งแต่ละใบก็ยังมีวงกลมจนมีลักษณะเป็นเข็มขนาดใหญ่และแข็งกระด้าง แทงขึ้นตรงตั้งฉากกับพื้นสนาม ลำต้นของหญ้าญี่ปุ่นมีขนาดเล็กกว่าใบหญ้านวลน้อยเป็นอันมาก หญ้าญี่ปุ่นชอบแสงแดดจัด อากาศค่อนข้างเย็น แต่เจริญเติบโตช้ากว่าหญ้านวลน้อย ไหลของหญ้าญี่ปุ่นสั้นมาก การขยายกอจึงเป็นไปอย่างเบียดแน่นและเจริญทางสูงชันเรื่อย ๆ แต่เป็นไปอย่างช้ามาก การตัดแต่งสนามหญ้าญี่ปุ่นจึงไม่ต้องทำบ่อย ๆ ไม่เหมือนกับ

หญ้านวลน้อย ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีของการปลูกหญ้าชนิดนี้ แต่ข้อเสียก็มีอยู่คือสนามที่ปลูกด้วยหญ้านุ่นไม่เหมาะสำหรับการนั่งเล่น เพราะใบหญ้านุ่นแข็งมากและแหลม

3. หญ้ามาเลเซีย (Axonopus Compressus) เป็นหญ้าที่มีลำต้นและใบใหญ่ ตัวใบกว้างประมาณ 1-15 เซนติเมตร แผ่นใบมีลักษณะอ่อนบาง แต่กลางใบเป็นสันแข็ง กายหรือหลอดใบมีสันแข็ง ลักษณะคล้ายกระดูก ลำต้นแบนทุกข้อที่ทอดลงดินจะแตกรากและยอดใหม่ หญ้ามาเลเซียเจริญเติบโตเร็วแต่ไม่ชอบแดดจัดและต้องการความชุ่มชื้นอย่างมาก จึงควรปลูกเฉพาะในที่ร่มรำไร เช่น ใต้ต้นไม้ประดับขนาดใหญ่ภายในรัศมีของพุ่มไม้ประดับนั้น หญ้ามาเลเซียสามารถปกคลุมหญ้าชนิดอื่นได้ดีในที่ชื้นและร่มรำไร

4. หญ้าเบอร์มิวดา (Tifgreen Burmuda) จัดว่าเป็นราชินีในบรรดาหญ้าทั้งหมด มีใบละเอียดมาก สีเขียวเข้ม การเจริญเติบโตเร็วที่สุดกว่าหญ้าทุกชนิด ให้แผ่นหญ้าที่แน่น คงทนเป็นที่นิยมใช้ในสนามกอล์ฟหรือในสนามกอล์ฟท่า green มีระบบรากแบบรากฝอยแผ่กว้างและค่อนข้างลึก สามารถตัดได้สั้นมาก ระยะการตัดโดยทั่ว ๆ ไปตัดสั้นระหว่าง 0.5 นิ้ว - 1 นิ้วดีที่สุด แต่ตัดสั้นระหว่าง 0.25 นิ้ว - 1.5 นิ้วถือว่ายังใช้ได้ ควรตัดทุกวันต้องการดูแลสูง ทั้งเวลาการเอาใจใส่และเสียค่าใช้จ่ายมาก เพื่อให้สวยงามอยู่ตลอดเวลา เป็นหญ้าที่ทนต่อความร้อนและความแห้งได้ดีจึงไม่ชอบที่ร่ม แต่ถ้าอยู่ในที่ ๆ มีอุณหภูมิต่ำกว่า 4 องศาฟาเรนไฮด์ หญ้าจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและอาจทนถึงจุดเยือกแข็งระยะสั้น ๆ ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตหญ้าปลูกทำสนาม

ในการผลิตสินค้าต่าง ๆ สิ่งหนึ่งที่เกษตรกรต้องการทราบคือสินค้าที่ผลิตนั้นได้ให้ผลคุ้มค่าหรือไม่เพียงใด ซึ่งก็คือ ผลตอบแทนจากการผลิต จากการศึกษาทราบว่าเกษตรกรหลายรายได้เปลี่ยนจากการปลูกข้าวมาปลูกหญ้าทำสนามแทน เพราะเชื่อว่าผลตอบแทนในการผลิตหญ้าปลูกทำสนามสามารถให้ผลตอบแทนได้สูงกว่าปลูกข้าวหรือปลูกพืชชนิดอื่น และปัจจัยหนึ่งที่จะกำหนดว่าผลตอบแทนจะสูงหรือต่ำก็คือ ต้นทุนการผลิตหญ้าปลูกทำสนาม ซึ่งการศึกษาผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าทำสนามนี้จะครอบคลุมถึงต้นทุนการผลิตหญ้า และผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าปลูกทำสนามชนิดต่าง ๆ ของเกษตรกร

จากการศึกษาตัวอย่างเกษตรกร 70 ราย พบว่าเกษตรกรปลูกหญ้านวลน้อยชนิดเดียว 20 รายหรือ 28.57% ปลูกหญ้าญี่ปุ่นชนิดเดียว 5 รายหรือ 7.14% ของจำนวนผู้ที่สำรวจทั้งหมด จากการศึกษาไม่พบเกษตรกรปลูกหญ้ามาเลเซีย หรือ หญ้าเบอร์มิวด้าแต่อย่างใด นอกนั้นเป็นเกษตรกรปลูกหญ้าหลายชนิดรวมกันมีจำนวน 45 รายหรือ 64.29% ของจำนวนผู้ที่สำรวจทั้งหมด ในการผลิตหญ้าปลูกทำสนามประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังนี้ คือ ค่าขนเลน ค่ายากำจัดวัชพืช ค่าพันธุ์หญ้า ค่าเช่าที่ค่าจ้างปลูก ค่ารถน้ำอูแล ค่าอัดทับหญ้า ค่าปุ๋ย ค่าตัดหญ้า ตลอดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต ส่วนค่าเตรียมดินครั้งแรกและค่าชะหญ้าไม่นำมาคำนวณด้วยเพราะ ค่าเตรียมดินนั้น เกษตรกรไม่สามารถบอกได้เพราะระยะเวลาผ่านมาตั้งแต่เริ่มผลิตหญ้าลงทุนครั้งแรก ซึ่งครั้งต่อ ๆ ไปค่าเตรียมดินได้รวมอยู่ในค่าขนเลนซึ่งต้องทำทุกครั้งก่อนลงมือปลูกหญ้า ส่วนค่าชะหญ้านั้น เกษตรกรไม่ต้องจ่ายเพราะในการขายหญ้าที่ไร่ ผู้ซื้อจะต้องเสียค่าชะหญ้าเองโดยมีผู้รับจ้างชะและบริการบรรทุกหญ้าใส่เรือหางยาวมาเรียงไว้ที่ท่าขึ้นหญ้า โดยคิดค่าบริการตารางเมตรละ 2 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้เป็นภาระของผู้ซื้อ

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดของต้นทุนเฉลี่ยการผลิตหน้านวลน้อย

บาท/ไร่/ครั้ง

	หน้านวลน้อย	%
ค่าขนเลน	216.67	3.37
ค่ายากำจัดวัชพืช	79.08	1.23
ค่าพันธุ์หน้านวล	1,678.00	26.08
ค่าเช่าที่	400.00	6.22
ค่าจ้างปลูก	525.00	8.16
ค่ารดน้ำดูแล (แรงงานและน้ำมัน)	2,113.37	32.85
ค่าอัตรืบทหน้านวล	138.24	2.15
ค่านุ่ยครั้งที่ 1	235.20	3.65
ค่านุ่ยครั้งที่ 2	235.20	3.65
ค่านุ่ยครั้งที่ 3	235.20	3.65
ค่าตัดหน้านวลครั้งที่ 1	72.52	1.13
ค่าตัดหน้านวลครั้งที่ 2	72.52	1.13
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	433.20	6.73
รวม	6,434.20	100.00

หมายเหตุ ค่าแะหน้านวลและค่าขนส่งผู้ซื้อ เป็นฝ่ายรับผิดชอบ

จากตารางที่ 2.1 ในการปลูกหน้านวลน้อย 1 ไร่ 1 ครั้งนั้น มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้ คือ ค่าขนเลน 216.67 บาทหรือ 3.37% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่ายากำจัดวัชพืช 79.08 บาท ค่าพันธุ์หน้านวล 1,678 บาท ค่าเช่าที่ดิน 400 บาท ค่าจ้างปลูก 525 บาท ค่ารดน้ำและดูแล 2,113.37 บาท ค่าอัตรืบทหน้านวล 138.24 บาท ค่านุ่ย 705.60 บาท (โดยใส่ 3 ครั้ง ๆ ละ 235.20 บาท) ค่าตัดหน้านวล 2 ครั้ง ๆ ละ 72.52 บาท รวมเป็นเงิน 145.04 บาท และค่าใช้จ่ายอุปกรณ์การผลิตโดยคิดในรูปของค่าเสื่อมราคา 433.20 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด 6,434.20 บาท/ไร่

บรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ ค่ารถน้ำและดูแลรักษาจะสูงที่สุด คือประมาณ 32.85% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดครองลงไป คือ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าปุ๋ย ค่าจ้างปลูก และค่าเช่าที่ดิน ซึ่งเท่ากับ 26.08%, 10.95%, 8.16% และ 6.22% ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 ผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าขนาดเล็ก

บาท/ไร่/ปี

	ราคาขาย	รายได้	ต้นทุนการผลิต	ผลตอบแทน
ขายให้ผู้ค้าส่ง	4.50	7,200	6,434.20	3,829
ขายให้บุคคลอื่น ๆ	4.75	7,600	6,434.20	5,829

จากตารางที่ 2.2 ผลตอบแทนจากการผลิตคำนวณจากพื้นที่ 1 ไร่ ปลูกหญ้าได้ 1,600 ตารางเมตร ถ้าขายให้ผู้ค้าส่งจะได้ตารางเมตรละ 4.50 บาทคิดเป็นรายได้ 7,200 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนในการผลิตจำนวน 6,434.20 บาท จะเป็นกำไรสุทธิ 765.80 บาท/ไร่/ครั้ง ปีหนึ่งปลูกหญ้าได้ 5 ครั้ง รวมเป็นกำไรสุทธิ 3,829 บาท/ไร่/ปี

ถ้าหากผู้ผลิตสามารถขายหญ้าให้บุคคลอื่นทั่วไปซึ่งไม่ใช่ผู้ค้าส่ง ซึ่งอาจจะเป็นคนจัดสวนหรือผู้บริโภค ก็จะได้ราคาสูงขึ้น โดยขายได้ราคาเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.75 บาท ทำให้มีรายได้ 7,600 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนการผลิตจำนวน 6,434.20 บาทจะได้ผลตอบแทนสุทธิ 1,165.80 บาท/ไร่/ครั้ง ในระยะเวลา 1 ปี ปลูกหญ้าได้ 5 ครั้ง จะได้กำไรสุทธิ 5,829 บาท/ไร่/ปี ซึ่งเป็นกำไรที่สูงกว่าการจำหน่ายให้ผู้ค้าส่งถึง 2,000 บาท (5,829-3,829)

ตารางที่ 2.3 รายละเอียดของต้นทุนเฉลี่ยการผลิตหน้่าญี่ปุ่น

	บาท/ไร่/ครั้ง	
	หน้่าญี่ปุ่น	%
ค่าขนเลน	153.20	2.30
ค่ายากกำจัดวัชพืช	57.25	0.86
ค่าพันธุ์หน้่า	2,150.00	32.23
ค่าเช่าที่	400.00	5.99
ค่าจ้างปลูก	525.00	7.87
ค่าแรงงานและน้ำมัน	2,252.50	33.76
ค่าอัดทับหน้่า	133.33	2.00
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 1	179.48	2.69
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 2	179.48	2.69
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 3	179.48	2.69
ค่าตัดหน้่าครั้งที่ 1	78.80	1.18
ค่าตัดหน้่าครั้งที่ 2	78.80	1.18
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	304.18	4.56
รวม	6,671.50	100.00

หมายเหตุ ค่าเช่าหน้่าและค่าขนส่งผู้ซื้อรับผิดชอบ

จากตารางที่ 2.3 ในการปลูกหน้่าญี่ปุ่น 1 ไร่ 1 ครั้ง มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ ค่าขนเลน 153.20 บาท ค่ายากกำจัดวัชพืช 57.25 บาท ค่าพันธุ์หน้่า 2,150 บาท ค่าเช่าที่ 400 บาท ค่าจ้างปลูก 525 บาท ค่าแรงงานและน้ำมัน 2,252.50 บาท ค่าอัดทับหน้่า 133.33 บาท ค่าปุ๋ยใส่ 3 ครั้งรวม 538.44 บาท ค่าตัดหน้่า 2 ครั้งรวม 157.60 บาท ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต 304.18 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด 6,671.50 บาท/ไร่

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ข้างต้น ค่าแรงงานและรักษาจะสูงที่สุดคือ ประมาณ 33.76% ของค่าใช้จ่ายในการปลูกหน้่าญี่ปุ่น รองลงไปคือ ค่าพันธุ์หน้่า ค่าปุ๋ย ค่าจ้างปลูก และค่าเช่าที่ดิน ซึ่งเท่ากับ 32.23%, 8.07%, 7.87% และ 5.99% ตามลำดับ

ตารางที่ 2.4 ผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าญี่ปุ่น

บาท/ไร่/ปี

	ราคาขาย	รายได้	ต้นทุนการผลิต	ผลตอบแทน
ขายให้ผู้ค้าส่ง	4.833	7,732.80	6,671.50	5,306.50
ขายให้บุคคลอื่น ๆ	5.625	9,000	6,671.50	11,642.50

จากตารางที่ 2.4 ผลตอบแทนจากการผลิตคำนวณจากพื้นที่ 1 ไร่สามารถปลูกหญ้าได้ 1,600 ตารางเมตร ถ้าขายหญ้าญี่ปุ่นให้ผู้ค้าส่งจะได้เฉลี่ยตารางเมตรละ 4.833 บาท คิดเป็นรายได้ 7,732.80 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนในการผลิตจำนวน 6,671.50 บาท จะเป็นกำไรสุทธิ 1,061.30 บาท/ไร่/ครั้ง 1 ปีเฉลี่ยปลูกหญ้าได้ 5 ครั้ง รวมเป็นกำไรสุทธิในการผลิตหญ้าญี่ปุ่น 5,036.50 บาท/ไร่/ปี

ถ้าหากผู้ผลิตสามารถขายให้บุคคลอื่นทั่วไปซึ่งไม่ใช่ผู้ค้าส่ง ซึ่งอาจเป็นคนจัดสวนหรือผู้บริโภคก็จะได้ราคาสูงขึ้น โดยขายได้ราคาเฉลี่ยประมาณตารางเมตรละ 5.625 บาท ทำให้มีรายได้ 9,000 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนการผลิตจำนวน 6,671.50 บาท จะได้ผลตอบแทนสุทธิ 2,328.50 บาท/ไร่/ครั้ง ในระยะเวลา 1 ปี ปลูก 5 ครั้ง จะได้กำไรสุทธิ 11,642.50 บาท/ไร่/ปี ซึ่งเป็นกำไรที่สูงกว่าการจำหน่ายให้ผู้ค้าส่ง 6,336 บาท (11,642.50-5,306.50)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.5 รายละเอียดของต้นทุนเฉลี่ยผลิตหญ้าหลายชนิด

บาท/ไร่/ครั้ง

	หญ้าหลายชนิด	%
ค่าขนเลน	226.80	3.37
ค่ายากำจัดวัชพืช	70.46	1.05
ค่าพันธุ์หญ้า	1,711.55	25.40
ค่าเช่าที่	400.00	5.94
ค่าจ้างปลูก	525.00	7.79
ค่ารดน้ำดูแล (แรงงานและน้ำมัน)	2,152.23	31.94
ค่าอัดทับหญ้า	126.61	1.88
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 1	235.32	3.49
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 2	242.90	3.60
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 3	244.16	3.62
ค่าตัดหญ้าครั้งที่ 1	81.22	1.20
ค่าตัดหญ้าครั้งที่ 2	81.22	1.20
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	641.50	9.52
รวม	6,738.97	100.00

หมายเหตุ ค่าเช่าหญ้าและค่าขนส่งผู้ซื้อรับผิดชอบ

จากตารางที่ 2.5 ในการปลูกหญ้าหลายชนิด 1 ไร่บนพื้นที่ทั้งสิ้น 1,600 ตารางเมตร เฉลี่ยมีปลูกหญ้านวลน้อย 831.40 ตารางเมตร หญ้าญี่ปุ่น 454.56 ตารางเมตร หญ้ามาเลเซีย 305.52 ตารางเมตร และหญ้าเมอร์มิวตา 8.52 ตารางเมตร มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ ค่าขนเลน 226.80 บาท ค่ายากำจัดวัชพืช 70.46 บาท ค่าพันธุ์หญ้า 1,711.55 บาท ค่าเช่าที่ 400 บาท ค่าจ้างปลูก 525 บาท ค่ารดน้ำดูแล 2,152.23 บาท ค่าอัดทับหญ้า 126.61 บาท ค่าปุ๋ยใส่ 3 ครั้ง 722.38 บาท ค่าตัดหญ้า 2 ครั้ง 162.44 บาท ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต 641.50 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด 6,738.97 บาท/ไร่

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ข้างต้น ค่ารดน้ำและดูแลสูงสุดคือประมาณ 31.94% ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในการปลูกหญ้าหลายชนิดรวมกัน รองลงมาคือ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าปุ๋ย ค่าจ้างปลูก และค่าเช่าที่ดิน ซึ่งเท่ากับ 25.40%, 10.71% 7.79% และ 5.94% ตามลำดับ

ตารางที่ 2.6 ผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าหลายชนิด

บาท/ไร่/ปี

	ราคาขาย	รายได้	ต้นทุนการผลิต	ผลตอบแทน
ขายให้ผู้ค้าส่ง	5.56	7,658	6,738.97	4,595.15
ขายให้บุคคลอื่น ๆ	5.93	8,351.13	6,738.97	8,060.80

จากตารางที่ 2.6 ผลตอบแทนคำนวณจากพื้นที่ 1 ไร่ ปลูกหญ้าได้ 1,600 ตารางเมตร ถ้าจำหน่ายหญ้าให้พ่อค้าส่งจะขายได้ตารางเมตรละดังนี้คือ หญ้านวลน้อย 4.50 บาท หญ้าญี่ปุ่น 4.833 บาท หญ้ามาเลเซีย 5.42 บาท และหญ้าเมอร์มิวดา 7.50 บาท โดยมีพื้นที่เฉลี่ยปลูกหญ้านวลน้อย 831.40 ตารางเมตร หญ้าญี่ปุ่น 454.56 ตารางเมตร หญ้ามาเลเซีย 305.52 ตารางเมตรและหญ้าเมอร์มิวดา 8.52 ตารางเมตร คิดเป็นรายได้ 7,658 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนการผลิต 6,738.97 บาท จะเป็นกำไรสุทธิ 919.03 บาท/ไร่/ครั้ง ปีหนึ่งปลูกหญ้าเฉลี่ยได้ 5 ครั้ง รวมเป็นกำไรสุทธิในการผลิตหญ้าหลายชนิดรวมกัน 4,595.15 บาท/ไร่/ปี

ถ้าผู้ผลิตสามารถจำหน่ายให้บุคคลอื่นทั่ว ๆ ไปซึ่งไม่ใช่ผู้ค้าส่ง จะได้ราคาสูงขึ้นโดยจะได้ตารางเมตรละดังนี้ คือ หญ้านวลน้อย 4.75 บาท หญ้าญี่ปุ่น 5.625 บาท หญ้ามาเลเซีย 5.83 บาทและหญ้าเมอร์มิวดา 7.50 บาท คิดเป็นรายได้ 8,351.13 บาท/ไร่/ครั้ง หักต้นทุนการผลิตหญ้าหลายชนิด 6,738.97 บาท จะเป็นกำไรสุทธิ 1,612.16 บาท/ไร่/ครั้ง ระยะเวลา 1 ปี ปลูกหญ้าได้ 5 ครั้ง รวมเป็นกำไรสุทธิ 8,060.80 บาท/ไร่/ปี ซึ่งเป็นกำไรที่สูงกว่าขายให้พ่อค้าส่ง 3,465.65 บาท (8,060.80-4,595.15)

ตารางที่ 2.7 เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตหน่วยต่าง ๆ

บาท/ไร่/ครั้ง

	หน่วยเวลาน้อย	หน่วยญี่ปุ่น	หลายชนิด
ค่าขนส่ง	216.67	153.20	226.80
ค่ายากกำจัดวัชพืช	79.08	57.25	70.46
ค่าพันธุ์หญ้า	1,678.00	2,150.00	1,711.55
ค่าเช่าที่	400.00	400.00	400.00
ค่าจ้างปลูก	525.00	525.00	525.00
ค่ารดน้ำดูแล (แรงงานและน้ำมัน)	2,113.37	2,252.50	2,152.23
ค่าตัดหญ้า	138.24	133.33	126.61
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 1	235.20	179.48	235.32
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 2	235.20	179.48	242.90
ค่าปุ๋ยครั้งที่ 3	235.20	179.48	244.16
ค่าตัดหญ้าครั้งที่ 1	72.52	78.80	81.22
ค่าตัดหญ้าครั้งที่ 2	72.52	78.80	81.22
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	433.20	304.18	641.50
รวม	6,434.20	6,671.50	6,738.97

จากตารางที่ 2.7 เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตหน่วยต่าง ๆ ทั้งหน่วยเวลาน้อย หน่วยญี่ปุ่น และผลิตหญ้าหลายชนิดรวมกัน เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตหน่วยเวลาน้อยต่ำสุดคือ 6,434.20 บาท รองถัดไปคือต้นทุนผลิตหญ้าญี่ปุ่น 6,671.50 บาท และต้นทุนการผลิตหญ้าหลายชนิดสูงสุด 6,738.97 บาท คือสูงกว่าหน่วยเวลาน้อย 304.77 บาท/ไร่/ปี และสูงกว่าหญ้าญี่ปุ่น 67.47 บาท/ไร่/ปี

ตารางที่ 2.8 เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าชนิดต่าง ๆ ค่อปี

	หญ้านวลน้อย	หญ้าญี่ปุ่น	หญ้าหลายชนิด
จำหน่ายให้ผู้ค้าส่งมีรายได้	3,829.00	5,306.50	4,595.15
จำหน่ายให้บุคคลอื่นมีรายได้	5,829.00	11,642.50	8,060.80

จากตารางที่ 2.8 สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าชนิดต่าง ๆ หากเกษตรกรขายหญ้าให้แก่พ่อค้าส่งจะได้รับผลตอบแทนจากหญ้าญี่ปุ่นสูงสุดคือ 5,306.50 บาท/ไร่/ปี รองลงมาได้แก่ผลิตหญ้าหลายชนิดรวมกันได้ 4,595.15 บาท และหญ้านวลน้อย 3,829 บาท ตามลำดับ ซึ่งหากเกษตรกรสามารถขายหญ้าให้แก่บุคคลอื่น ๆ ทั่วไป จะได้ผลตอบแทนจากการผลิตหญ้าญี่ปุ่นสูงสุดคือ 11,642.50 บาท รองลงมาได้แก่ผลิตหญ้าหลายชนิด 8,060.80 บาท และหญ้านวลน้อยได้ 5,829 บาท/ไร่/ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย